

Франко Н. О.,
викладач кафедри філософії
Голубов С.В.
КПІ ім. Ігоря Сікорського

ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах конкурентоспроможність та ефективність діяльності підприємств значною мірою залежать від рівня ефективності використання їх ресурсного потенціалу. Відповідно, дослідження факторів підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємств є актуальним і має велике практичне значення.

Слід зазначити, що найважливішим завданням на сучасному етапі є забезпечення сталого відтворювального процесу, який передбачає безперервне оновлення, функціонування та розвиток на всіх етапах, включаючи виробництво, розподіл, обмін і споживання. Головною умовою відтворення є забезпечення підприємств природними, матеріально-технічними, людськими, управлінськими, фінансовими ресурсами та підвищення ефективності їх використання.

Ресурсний потенціал забезпечує досягнення цілей і вирішення завдань, що пов'язано з тим, що виробничі ресурси, перш за все, виступають «матеріалом», з якого створюється продукт.

Водночас практика сучасних підприємств показує, що навіть ті з них, які мають досить значний ресурсний потенціал, демонструють недостатньо ефективне його використання.

Термін "потенціал" часто використовується в економічній літературі як кількісна оцінка різних аспектів, таких як природний, інвестиційний, інтелектуальний, економічний, ресурсний та трудовий потенціал. Він також охоплює сукупність фондів, резервів і наявних джерел, які можуть бути мобілізовані для досягнення поставленої мети.

Ресурсний потенціал підприємства є важливою характеристикою суспільного виробництва, включаючи не лише можливості ресурсів, але й здатність підприємства здійснювати виробничі процеси, розподіл, відтворення благ і послуг, а також приносити дохід.

Вивчаючи поняття "ресурсний потенціал", слід розглядати його не лише як набір ресурсів, якими володіє підприємство, але й застосовувати принцип узгодженості. Цей принцип трактує будь-яку складну систему як сукупність взаємопов'язаних частин, кожна з яких є відносно самостійною і багатофункціональною.

При цьому наголошується, що вся сукупність використовуваних ресурсів у розпорядженні підприємства формує його ресурсний потенціал, здатність працівників підприємства раціонально використовувати їх у процесі створення продукції визначає ефективність використання даного ресурсного потенціалу.

Слід зазначити, що на ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства впливають різні чинники і в наукових публікаціях автори виділяють їх різні групи.

Зокрема, зазначається, що ресурсний потенціал знаходиться під впливом різних факторів. Аналіз літературних джерел дозволяє представити класифікацію факторів, які можна об'єднати в такі групи: за місцем виникнення; за ступенем керованості впливу; за спрямованістю дії; за характером впливу; за характером використання ресурсів організації; за ступенем залежності від об'єкта управління.

Важливо зазначити, що в сучасних умовах як найбільш суттєвих факторів, що впливають на ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства, актуально представити їх класифікацію за критеріями, представленими на малюнку.



Джерело: складено автором

Зокрема, політичні фактори впливають на можливості підвищення ефективності використання рівня ресурсного потенціалу підприємств. Таким чином, в умовах політичної нестабільності та військової агресії росії в Україні зменшуються обсяги інвестицій, особливо спрямованих на забезпечення впровадження та розвитку науково-технічних інновацій. Економічні чинники також мають значуще значення, їх необхідно постійно оцінювати та діагностувати. Надзвичайно важливі також соціальні фактори, особливо наявність платоспроможного попиту населення. А інформація пов'язує всі елементи господарської діяльності, особливо інформація про місткість ринку, яка регулює функціонування виробничої системи, впливає на реалізацію продукції, формування та використання виробництва з урахуванням факторів впливу на ці процеси.

В умовах сучасного ринку підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємств в першу чергу залежить від внутрішніх факторів, які орієнтовані на задоволення потреб споживачів. Проте, варто враховувати, що внутрішні фактори певною мірою залежать від зовнішнього середовища.

Таким чином, ефективне використання ресурсного потенціалу підприємств визначається впливом різних чинників, які необхідно враховувати і узгоджувати між собою для забезпечення конкурентоспроможності та високої ефективності діяльності підприємств.

Перелік посилань:

1. Шевчук Н.А., Тульчинська С.О., Мацишина О.В. Управління ресурсами підприємств в умовах індустріального парку. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2022. Вип. 21. С. 63-67.
2. Шевчук Н.А., Процюк Ю. Д. Інструментарій ефективного використання ресурсного потенціалу на підприємствах екоіндустріального симбіозу Ефективна економіка. 2022. №.10. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.10.36>. <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/665>